

**КБ ПРВ ОТВОРЕН ДОБРОВОЛЕН
ПЕНЗИСКИ ФОНД - СКОПЈЕ**

**ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за годината која завршува на 31.12.2016**

Содржина

Извештај на независниот ревизор	
Извештај за нето средствата на Фондот	2
Извештај за работењето на Фондот	3
Извештај за промените на нето средствата	4
Извештај за показатели според сметководствени единици	5
Извештај за бројот на сметководствени единици	6
Белешки кон финансиските извештаи	7
ПРИЛОЗИ	23

КПМГ Македонија ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до членовите на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје („Фондот“) кои се состојат од извештајот за нето средствата на Фондот на 31 декември 2016 година и извештајот за работењето, извештајот за промените на нето средствата, финансиски показатели според сметководствени единици и извештајот за бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Фондот е одговорно за изготвување и реална презентација на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени и објавени во Република Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли. Ревизијата исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

КБ Пре отворен доброволен пензиски фонд - Скопје
Извештај на независниот ревизор

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиска состојба на Фондот на 31 декември 2016 година, како и неговата финансиска успешност, промените на нето средствата и промените на бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.

Скопје, 14 февруари 2017 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР НА РМ
Гордана Никушевска

КПМГ Македонија ДОО
Управител
Гордана Никушевска

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

Извештај за нето средствата на Фондот

(во илјади Денари)

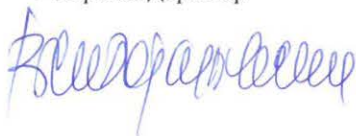
На 31 декември

	Беле шки	2016	2015
Средства			
Парични средства	3	11.079	7.945
Побарувања од вложувања	4	157	101
Побарувања од други пензиски фондови		138	-
		11.374	8.046
Вложувања во хартии од вредност и депозити			
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	5	458.666	342.140
Финансиски средства кои се расположливи за продажба		-	-
Финансиски средства кои се чуваат до достасување	6	71.874	48.209
		530.540	390.349
Вкупно средства		541.914	398.395
Обврски			
Обврски по основ на вложување во хартии од вредност, депозити и пласмани		-	-
Обврски за исплата на пензии/пензиски надоместоци спрема членовите на пензискиот фонд – достасани и неисплатени		2.636	135
Обврски за исплата спрема членови на пензиски фонд – еднократни исплати		-	-
Обврски кон Друштвото за управување со Фондот		555	382
Обврски за брокерски и посреднички провизии		-	-
Останати обврски на пензискиот фонд		43	26
Вкупно обврски	7	3.234	543
Нето средства на Фондот		538.680	397.853
<i>Број на издадени сметководствени единици</i>		<i>3.487.383,890799</i>	<i>2.711.841,900444</i>
<i>Вредност на сметководствена единица (во Денари)</i>		<i>154,465341</i>	<i>146,709341</i>
Парични приливи по основ на уплатени придонеси од членови на фондот		495.474	365.006
Парични приливи по основ на пренос на средства од други фондови од промена на членство		550	409
Парични одливи по основ на исплатени пензии односно пензиски надоместок		(25.656)	(11.344)
Парични одливи по основ на преноси на средства во други фондови од промена на членство		(1.053)	(1)
Добивка/(Загуба) од тековната финансиска година		25.582	13.665
Акумулирана добивка/(Загуба) од претходни години		43.783	30.119
Ревалоризација на хартии од вредност расположливи за продажба		-	-
Вкупно обврски во однос на изворите на средства		538.680	397.853

Финансиските извештаи на Фондот се одобрени за издавање од Управниот одбор на Друштвото на 16 јануари 2017 година.

Г-ѓа Весна Стојановска
Генерален Директор

Г-дин Филип Николоски
Втор Генерален Директор

Извештај за работењето на Фондот

		(во илјади Денари)	
		За годината што завршува на 31 декември	
	Белешки	2016	2015
Приходи од вложувања			
Приходи од камати и амортизација на дисконтот (премија)	8	11.878	9.185
Приходи од дивиденди	9	3.474	2.508
Реализирани капитални добивки	10	207	131
Позитивни курсни разлики од монетарни ставки без финансиски инструменти		443	505
Други неспоменати приходи		4	4
Вкупно приходи од вложувања		16.006	12.332
Расходи			
Трошоци од работење со пензиското друштво и чуварот на имот		4.074	2.923
Реализирани капитални загуби		606	265
Негативни курсни разлики од монетарни ставки без финансиски инструменти		649	586
Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци	11	6	54
Други расходи		-	-
Вкупно расходи		5.335	3.828
Нето добивка/загуба од вложувања во хартии од вредност		10.671	8.505
Нереализирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност			
Нереализирана капитална добивка / (загуба) од вложувања во хартии од вредност, нето	12	14.911	5.160
Нето курсни разлики од вложување во финансиски инструменти		-	-
Вкупно нереализирани добивки/ (загуби) од вложувања во хартии од вредност		14.911	5.160
Нето зголемување / (намалување) на нето средствата на Фондот		25.582	13.665

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

Извештај за промените на нето средствата

	(во илјади Денари)	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2016	2015
Нето добивка / загуба од вложувања	10.671	8.505
Вкупно нереализирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност	14.911	5.160
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба, нето	-	-
Нето зголемување / (намалување) на нето средствата на Фондот	25.582	13.665
Парични приливи по основ на уплатени придонеси	130.468	125.282
Парични приливи на средства од други пензиски фондови од промена на членство	139	284
Парични одливи по основ на исплатени пензии/пензиски надоместок	(14.311)	(3.679)
Парични одливи на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(1.051)	(1)
Вкупно зголемување на нето средствата од трансакции со сметководствените единици	115.245	121.885
Вкупно зголемување / (намалување) на нето средствата	140.827	135.550
Нето средства на почетокот на годината	397.853	262.302
Нето средства на крајот на годината	538.680	397.853
Број на сметководствени единици		
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси	877.764,912315	860.240,375166
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство	905,351335	1.950,063309
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии / пензиски надоместоци	(95.892,690649)	(25.149,716302)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други фондови од промена на членство	(7.235,582646)	(8,498960)
Број на сметководствени единици	775.541,990355	837.032,223213

Извештај за показатели според сметководствени единици

	(во илјади Денари)	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2016	2015
Нето средства на Фондот на почетокот на годината	397.853	262.302
Број на сметководствени единици на почетокот на годината	2.711.841,900444	1.874.809,677228
Вредност на сметководствена единица на почеток на годината (во Денари)	146,709341	139,908803
Нето средства на Фондот на крајот на годината	538.680	397.853
Број на сметководствени единици на крајот на годината	3.487.383,890799	2.711.841,900444
Вредност на сметководствени единици на крајот на годината (во Денари)	154,465341	146,709341
Дополнителни показатели и податоци		
Однос - расходи ¹ / просечни нето средства на Фондот ²	0,009	0,009
Однос - нето добивка од вложувања / просечните нето средства на Фондот ³	0,024	0,026
Стапка на принос на Фондот ⁴	6,37% ¹	6,56% ²

¹ показателот се добива кога збирот од позициите 7 и 11 од Образецот бр. 2 ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд;

²просечните нето средства на пензискиот фонд се добиваат кога збирот на вредностите на нето средствата на пензискиот фонд од последниот пресметковен ден од месеците во периодот кој е предмет на анализа ќе се подели со бројот на месеците;

³ показателот се добива кога позицијата 15 од образецот бр.2 ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд;

⁴се пресметува согласно формулата од Правилникот за проценка на средствата на задолжилните и доброволните пензиски фондови.

¹ Реалниот седумгодишен принос сведен на годишно ниво изнесува 4,77%

² Реалниот седумгодишен принос сведен на годишно ниво изнесува 4,64%

Извештај за бројот на сметководствени единици

(во илјади Денари,
освен доколку не е поинаку наведено)
За годината што завршува на 31 декември
2016

Опис	Број на сметководствени единици	Извори на средствата на Фондот
На почетокот на годината	2.711.841,900444	397.853
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси во текот на годината	877.764,912315	130.468
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство во текот на годината	905,351335	139
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии / пензиски надоместоци	(95.892,690649)	(14.311)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(7.235,582646)	(1.051)
Вкупен број на сметководствени единици на крајот на годината	3.487.383,890799	513.098
Вредност на сметководствената единица		
На почетокот на годината (во Денари)	146,709341	
На крајот на годината (во Денари)	154,465341	

Белешки кон финансиските извештаи

1 Општи информации

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје (“Фондот”) е отворен инвестициски фонд основан во согласност со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за инвестициони фондови објавени во Службен весник на Република Македонија. Фондот го сочинуваат средствата од доброволните придонеси на членовите на Фондот и приносите од инвестираните придонеси, намалени за надоместоците што се наплатуваат од доброволниот пензиски фонд.

Сопственици на Фондот се неговите членови.

Со средствата на Фондот управува КБ Прво пензиско друштво АД, Скопје, (“Друштво за управување со средствата на Фондот”), врз основа на одлука на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (Одлука со број 02-02 од 02 декември 2009). Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување со средства.

Банката чувар на имотот е НЛБ Тутунска Банка АД Скопје (“НЛБ”).

На 31 декември 2016 вкупниот број на членови на Фондот изнесува 13.819 (2015: 13.153 членови) од кои 11.621 се членови на професионални пензиски шеми (2015: 11.580 членови), а 2.198 се индивидуални договори за членство (2015: 1.573 членови).

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи.

2.1 Основа за подготовка

Финансиските извештаи на Фондот се подготвени во согласност со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните извештаи на пензиските фондови, и Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови, пропишани од МАПАС, објавени во Службен весник на Република Македонија.

Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади денари.

2.2 Парични средства

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат салда во банките за уплатени пензиски придонеси и средствата за инвестирање.

2.3 Финансиски средства

Фондот ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства расположиви за продажба и финансиски средства кои се чуваат до доспевање. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на нивното првично признавање.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност кои се чуваат за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации на цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се појавуваат кога Фондот одобрува пари или услуги директно на коминтенти без намера за размена на побарувањето.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Вложувања кои се чуваат до достасување се не-дериватни финансиски средства со фиксни или одредливи начини на плаќање и фиксна доспеаност, при што раководството на Фондот има позитивна намера да ги чува до нивното доспевање. Доколку Фондот продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба.

Почетно признавање на финансиските средства

Купувањето и продавањето на финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се признаваат на датумот на тргувањето - датум кога Фондот се обврзува да го купи или продаде средството.

Сите финансиски средства различни од средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Кредитите се признаваат кога се даваат готовински средства на позајмувачот. Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат како расходи во периодот во Извештајот за работењето на Фондот.

Последователно мерење

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кога за хартиите од вредност доспеаноста поминува, добивките и загубите се прикажани како приходи од камати.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на “средствата по објективна вредност преку добивки и загуби” се вклучуваат во Извештајот за работењето на Фондот како “нереализирани добивки и/или загуби” за периодот кога тие се јавуваат. Доколку хартиите од вредност се продадат, добивките и загубите се прикажани во “реализирана добивка и / или загуба”.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

2. Сметководствени политики (предложение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Последователно мерење (продолжение)

После почетното признавање, хартиите од вредност кои се чуваат до достасување се мерат според нивната амортизирана вредност со употреба на методот на ефективна камата. Нереализираните приходи од камата и амортизацијата на дисконтот / (премијата) се признаваат како приход и трошок за периодот.

Последователно, по иницијалното признавање, финансиските средства расположиви за продажба се евидентираат според нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се евидентираат по нивната амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата. Добивките и загубите кои се јавуваат од промени во објективната вредност на финансиските средства расположиви за продажба се признаваат во позицијата за ревалоризација на хартии од вредност расположливи за продажба во Извештајот за нето средства на Фондот, се до моментот на престанок на признавањето или во случај на нивно оштетување, при што акумулираните добивки или загуби, претходно признаени во Извештајот за нето средства на Фондот, се признаваат во тековните добивки или загуби. Сепак, каматата пресметана користејќи ја методата на ефективна камата, како и позитивните и негативните курсни разлики на монетарните средства класифицирани како расположиви за продажба се признаваат во Извештајот за работењето на Фондот. Дивидендите на хартиите од вредност расположиви за продажба се признаваат во Извештајот за работењето на Фондот во периодот кога ќе се обезбеди правото за примање на исплатата.

Објективна вредност

Објективна вредност е износот за кој средството може да биде разменето, или обврската подмирена помеѓу запознаени и спремни страни преку непосредна трансакција.

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Македонија се добива преку утврдување на нивната пазарна вредност. Само пазарните цени кои се резултат од тргување на Македонската берза на хартии од вредност се користат за утврдување на објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Македонија.

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија и на ОЕЦД, треба да биде еднаква на нивната пазарна вредност. При утврдување на објективната вредност на финансиските средства со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија и на ОЕЦД се користат единствено пазарните цени кои се резултат на регулираните секундарни пазари.

Амортизирана набавна вредност

Амортизираната набавна вредност ја претставува вредноста на идните парични текови дисконтирани со примена на ефективната каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната, дисконтирана вредност на сите идни парични текови се сведува на трошокот на набавка при почетното мерење, а претставува интерна стапка на принос на финансиските средства.

Депризнавање на финансиски средства

Финансиските средства се депризнаваат кога правото за добивање на паричниот тек од финансиските средства истекло или кога Фондот ги префрлил сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските обврски се депризнаваат кога се укинати, т.е. кога обврската е прекината, откажана или истечена.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Средства на Фондот и стратегија за вложување

Во согласност со ограничувањата предвидени според Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, средствата на Фондот може да се вложуваат само во следните видови на финансиски инструменти:

- Најмногу 50% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во средства на странски издавачи од земјите членки на Европската Унија и земји членки на ОЕЦД. Во рамките на ова ограничување:
- Најмногу 50% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки на земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД и во должнички хартии од вредност издадени од Европската централна банка, Европската инвестициона банка и Светската банка
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, издадени од единиците на локалната самоуправа, недржавни, странски компании или банки од земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во акции издадени од странски компании или банки кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, со кои се тргува на главните берзи во државите-членки на ЕУ или на ОЕЦД;
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во документи за удел, акции и други инструменти издадени од овластени отворени и затворени инвестициони фондови со седиште во земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД.
- Најмногу 100% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во средства издадени од субјекти кои се наоѓаат во Република Македонија. Во рамките на ова ограничување:
 - Најмногу 60% можат да се вложат во банкарски депозити, сертификати за депозити, комерцијални записи и обврзници издадени или гарантирани од банки, хартии од вредност врз основа на хипотека издадени или гарантирани од банки;
 - Најмногу 80% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност (обврзници) издадени или гарантирани од Владата на РМ;
 - Најмногу 80% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност (обврзници) издадени или гарантирани од Народната Банка на РМ (“НБРМ”);
 - Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во акции кои котираат на официјалниот пазар;
 - Најмногу 40% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во обврзници и комерцијални записи издадени од акционерски друштва. Во рамки на ова ограничување најмногу 10% од вредноста на средствата на фондот можат да се вложуваат во обврзници издадени од единиците на локалната самоуправа;
 - Најмногу 5% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во документи за удели и акции на инвестициски фондови во РМ.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Оштетување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на известување, Фондот проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба”) и дека тој случај (или случаи) на загуба влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат.

Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Извештај за работењето на Фондот.

Доколку причините за обезвреднување исчезнат, претходно признаениот износ на загуба поради обезвреднување Фондот го ослободува / анулира преку коригирање на сметката за загуба поради обезвреднување и го вклучува во Извештајот за работењето. Ослободувањето на загубата поради обезвреднување не може да резултира во сметководствена вредност која го надминува износот на амортизираната набавна вредност на средството, доколку не било признаено обезвреднување.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Фондот проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во Извештајот за работењето на Фондот. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се намалува преку Извештајот за работењето на Фондот. Останатиот износ, до новата објективна вредност, Фондот го третира како зголемување на објективната вредност на средството и се признава во ревалоризациските резерви.

2.5 Побарувања и обврски по основ на вложувања во хартии од вредност

Побарувањата и обврските по основ на вложувања во хартии од вредност се однесуваат на продавањето и купувањето на хартиите од вредност и се признаваат како средства и/или обврски на датумот на тргување, а се подмируваат на датумот на плаќање.

2.6 Нето средства на Фондот

Нето средствата на Фондот ги сочинуваат вкупните средства на Фондот намалени за вредноста на обврските на Фондот.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.7 Вредност на сметководствената единица

Вредноста на сметководствената единица ја претставува вредноста на нето средствата на Фондот поделена со вкупниот број на сметководствени единици на датумот на пресметка. Исклучок претставува вредноста на сметководствената единица на првиот датум на проценка по првата уплата на придонеси која е утврдена на 100 денари, во согласност со Правилникот за проценка на средствата на пензиските фондови.

2.8 Стапка на принос на пензискиот фонд

Стапката на принос се пресметува во номинален и реален износ за претходните 84 месеци (пресметковен период) а потоа се конвертира во еквивалентна годишна стапка на принос, изразена во проценти, со две децимални места.

Доколку пензискиот фонд не примал придонеси во период од 84 месеци, но примал во период од 12 месеци, на крајот на јуни односно декември, ќе се утврди приносот за периодот од први јуни односно декември по основање на фондот до крајот на јуни односно декември кога се прави пресметката. Во тој случај пресметковниот период изнесува 78, 72, 66, 60, 54, 48, 42, 36, 30, 24, 18 и 12 месеци.

Стапката на принос во номинален износ за секој пресметковен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во номинален износ, се пресметува последната формула:

$$R_{nom} = (SE_t/SE_o)^{(365/t)} - 1$$

каде,

R е стапка на принос во номинален износ за пресметковниот период,

SE_t е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од пресметковниот период

SE_o е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од месецот кој претходи на првиот месец во пресметковниот период

t е број на денови во пресметковниот период

Стапката на принос во реален износ за секој пресметковен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во реален износ, се пресметува врз основа на годишната стапка на принос во номинален износ и промена на нивото на трошоците за живот во пресметковниот период со користење на следната формула:

$$R_{real} = (1 + R_{nom}) / \{ [\prod_{k=1}^n (1 + (I_k - 100)/100)]^{365/t} \} - 1$$

каде,

R_{real} е стапката на принос во реален износ за пресметковниот период,

R_{nom} е стапката на принос во номинален износ за пресметковниот период,

T е бројот на денови во пресметковниот период,

I_k е индекс на трошок на живот, објавен од Државниот завод за статистика на Р Македонија, на крајот на јуни односно декември во секоја година во однос на јуни или декември во претходната година, почнувајќи од годината на пресметката наназад за сите години во пресметковниот период и последното полугодие во пресметковниот период доколку тој изнесува 78, 66, 54, 42, 30 или 18 месеци.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Приходи од камати

Приходите од камати вклучуваат приходи од купонска камата на обврзници, приходи од орочени средства и приходи од достасани хартии од вредност кои се класифицирани во портфолио до доспевање. Приходите по основ на камати се евидентирани на пресметковна основа.

2.10 Надоместоци за управување со Фондот

Фондот во 2016 исплаќа надоместоци на Друштвото за управување со средствата на Фондот на месечно ниво во износ од 0,075% (2015; 0,075%) од вредноста на вкупно управуваните нето средства на Фондот. Годишниот надоместок за управување со Фондот изнесува 0,9% од вкупните нето средства на Фондот.

2.11 Расходи за посреднички провизии

Овие расходи се однесуваат на надоместоците кои се исплаќаат на финансиските посредници (банки и брокерски куќи) кои купуваат хартии од вредност во име на Фондот.

2.12 Реализирани добивки/загуби

Реализираните добивки/загуби вклучуваат добивки и загуби по основ на продажба на хартии од вредност и достасани главници и камати на хартии од вредност купени со премија или дисконт кои се класифицирани во портфолио за тргување. Реализираните добивки/загуби се признаваат како приходи и расходи во моментот на нивното настанување.

Добивките и загубите по основ на продажба на хартии од вредност претставуваат разлика помеѓу продажната вредност и сметководствената вредност.

2.13 Нереализирани добивки/загуби

Нереализираните добивки/загуби се признаваат како разлика помеѓу трошокот за набавка и објективната вредност на хартиите од вредност односно амортизираната набавна вредност. При достасување на главницата или нејзин дел, како и при продажба на хартиите од вредност, износот на нереализираните добивки и загуби се пренесува како реализирани добивки/загуби за периодот или приход од камати.

2.14 Амортизација на дисконтот/премијата на хартиите од вредност

Амортизацијата на дисконтот/премијата на хартиите од вредност е евидентирана преку одложените приходи/трошоци и пресметаните трошоци/приходи. Во моментот на доспевање или продажба на хартиите од вредност, износот на амортизацијата се пренесува како реализирана добивка или загуба.

2.15 Добивки/загуби од курсни разлики

Трансакциите во странска валута се евидентираат во денари според курсот кој важел на денот на трансакцијата. Средствата и обврските се евидентираат според важечкиот курс на денот на извештајот за нето средствата на Фондот со состојба на датумот на известување. Разликите се евидентираат во Извештајот за работењето на Фондот како добивки/загуби.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.16 Данок на добивка

Во согласност со Член 18 од Законот за инвестициони фондови, Фондот нема својство на правен субјект во Република Македонија и оттаму не подлежи на оданочување.

2.17 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзан субјект во однос на одредено правно лице или физичко лице е:

- поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент, и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице ;
- било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент, и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице ;
- било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице ;
- физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице ;
- член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице и
- во врска со лицата наведени погоре, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и поќерка и снаа, зет и родители на брачните другари.

3 Парични средства

	31.12.2016 во илјада МКД	31.12.2015 во илјада МКД
Трансакциска сметка во НЛБ – Тутунска Банка АД Скопје, Сметка за инвестирање	6.333	3.987
Трансакциска сметка во НЛБ – Тутунска Банка АД Скопје, Сметка за придонеси	4.746	3.929
Девизна сметка кај субчувар – УСД	-	29
Вкупно	11.079	7.945

4 Побарувања по основ на вложувања

	31.12.2016 во илјада МКД	31.12.2015 во илјада МКД
Побарувања по основ на камата на сметки кај чувар на имот	2	3
Побарување по основ на дивиденда од странски издавач	155	86
Побарување по основ на поврат на задржан данок	138	12
Вкупно	295	101

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

5 Финансиски средства кои се чуваат за тргување

	31.12.2016 во илјада МКД	31.12.2015 во илјада МКД
Акции издадени од домашни акционерски друштва	23.670	22.656
Државни обврзници	279.794	204.995
Удели во отворени инвестициски фондови	155.202	114.489
Вкупно	458.666	342.140

Акции издадени од домашни акционерски друштва

	31.12.2016 во илјада МКД	31.12.2015 во илјада МКД
Обични акции		
МКАЛКА101011, ALK	11.550	11.673
МКОНВА101012, OHB	877	585
МКМТУР101018, MTUR	4.590	4.778
МКГРНТ101015, GRNT	6.653	5.620
Вкупно	23.670	22.656

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Република Македонија

	31.12.2016 во илјада МКД	31.12.2015 во илјада МКД
МКМИНФ200DD2	3.745	4.265
МКМИНФ200DEO	7.427	8.398
МКМИНФ200DF7	65	-
МКМИНФ20G226	-	3.959
МКМИНФ20G234	-	2.404
МКМИНФ20G267	3.078	3.083
МКМИНФ20G333	1.883	1.887
МКМИНФ20G390	1.516	1.519
МКМИНФ20G408	2.219	2.223
МКМИНФ20G416	1.914	1.918
МКМИНФ20G424	2.313	2.317
МКМИНФ20G481	9.471	9.488
МКМИНФ20G556	2.083	2.093
МКМИНФ20G572	4.969	4.978
МКМИНФ20G648	6.727	6.739
МКМИНФ20G705	865	866
МКМИНФ20G721	3.350	3.356
МКМИНФ20G754	1.668	1.671
МКМИНФ20G762	2.059	2.062
МКМИНФ20G788	3.989	3.996
МКМИНФ20G804	4.913	4.922
МКМИНФ20G820	3.193	3.199
МКМИНФ20G838	9.986	10.004
МКМИНФ20G887	8.417	8.432
МКМИНФ20G903	4.023	4.030
МКМИНФ20G929	4.108	4.151
МКМИНФ20G945	1.790	1.794
МКМИНФ20G960	2.553	2.558
МКМИНФ20G986	10.868	10.961
МКМИНФ20GA06	2.036	2.039
МКМИНФ20GA55	5.768	5.768
МКМИНФ20GA97	4.111	4.111
МКМИНФ20GC61	4.046	4.054
МКМИНФ20GD29	13.689	13.713
МКМИНФ20GD52	2.990	2.995
МКМИНФ20GD78	4.824	4.832
МКМИНФ20GD94	6.304	6.315
МКМИНФ20GE02	3.266	3.272
МКМИНФ20GE10	2.039	2.043

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

MKMINF20GE28	3.406	3.406
MKMINF20GE44	3.398	3.404
MKMINF20GE51	4.603	4.603
MKMINF20GE77	2.844	2.849
MKMINF20GF19	1.745	1.748
MKMINF20GF35	1.188	1.190
MKMINF20GF43	659	659
MKMINF20GF68	12.119	12.118
MKMINF20GG83	8.588	8.603
MKMINF20GG91	10.146	-
MKMINF20GH25	3.990	-
MKMINF20GH74	12.003	-
MKMINF20GI16	13.722	-
MKMINF20GI73	10.531	-
MKMINF20GI81	4.723	-
MKMINF20GJ15	5.664	-
MKMINF20GJ23	1.264	-
MKMINF20GJ31	7.114	-
MKMINF20GJ64	2.594	-
MKMINF20GJ80	5.972	-
MKMINF20GJ98	5.256	-
Вкупно	279.794	204.995

Удели во странски отворени инвестициски фондови

	31.12.2016 во илјада МКД	31.12.2015 во илјада МКД
DE0005933931; DAXEX GT	9.572	12.349
DE0002635307; SXXPIEX GT	11.317	11.580
US78462F1030; SPY UP	23.194	17.345
US9220427754; VEU UP	20.177	17.326
DE0005933956; SX5EEX GT	9.142	12.424
US9229087690; VTI UP	23.911	16.730
US4642876555; IWM UP	11.499	9.273
US9229083632 ; VOO UP	22.153	17.462
US4642882405 ; ACWX UQ	15.474	-
US9220428661 ; VPL UP	8.763	-
Вкупно	155.202	114.489

Државни обврзници

Државните обврзници се издаваат од Министерството за Финансии на Република Македонија.

Обврзниците за денационализација имаат рок на доспевање од 2017 година до 2026 година со годишна купонска камата од 2%. Континуираните обврзници имаат рок на доспевање од 2017 година до 2031 година и годишна купонска камата од 5,5% до 3,5%.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

6 Финансиски средства кои се чуваат до достасување

	31.12.2016 во илјада МКД	31.12.2015 во илјада МКД
Долгорочни депозити	55.608	43.739
Краткорочни депозити	16.266	4.470
Вкупно	71.874	48.209

Краткорочни депозити

Со состојба на 31 декември 2016 година средствата на Фондот во износ од 16.266 илјади денари (2015: 4.470) претставуваат орочени депозити во домашни банки. Нивниот период на доспевање е до 30 дена (2015: 30 дена), со каматна стапка од 1,00% (2015: 1,00%) на годишно ниво.

Долгорочни депозити

Со состојба на 31 декември 2016 година средствата на Фондот во износ од 55.608 илјади денари (2015: 43.739) претставуваат орочени депозити во домашни банки. Нивниот период на доспевање е до 3 години (2015: 3 години), со каматна стапка од 3,10% до 3,80% (2015: 3,60% до 6,00%) на годишно ниво.

7 Обврски кон Друштвото за управување со Фондот

	31.12.2016 во илјада МКД	31.12.2015 во илјада МКД
Надоместок за управување со Фондот	389	284
Надоместок од уплатени придонеси	166	98
Обврски за неконвертирани придонеси	2	-
Обврски по основ на исплата на пензиски надомест	2.635	135
Обврски по основ на пренос во други фондови	1	-
Останати обврски	41	26
Вкупно	3.234	543

Со состојба на 31 декември 2016 година, Фондот има обврска кон Друштвото за управување со средствата на Фондот во износ од 389 илјади денари (2015: 284 илјади денари). Износот претставува надоместок за управување кој што му е наплатен на Фондот, а е пресметан од страна на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје. Надоместокот за управување со Фондот изнесува 0,9% (2015: 0,9%) од годишните средства на Фондот и се пресметува на месечно ниво или претставува 0,075% (2015: 0,075%) од средствата на Фондот на месечно ниво.

Со состојба на 31 декември 2016 година, Фондот има обврска кон Друштвото за надоместок од уплатени придонеси во износ од 166 илјади денари (2015: 98 илјади денари). Надоместокот од уплатени придонеси изнесува максимум 2,90% (2015: 2,90%) од секој уплатен придонес.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

8 Приходи од камати

	31.12.2016 во илјада МКД	31.12.2015 во илјада МКД
Амортизација на премијата (дисконт) кои доспеваат на фиксен датум	(121)	(123)
Приходи од камати од хартии од вредност во тргување	10.223	7.273
Приходи од камати од депозити	1.753	1.991
Приходи од камата на денарски сметки ка Чуварот	23	44
Вкупно	11.878	9.185

9 Приходи од дивиденди

	31.12.2016 во илјада МКД	31.12.2015 во илјада МКД
Приходи од дивиденда од MKREPL101013; REPL	-	49
Приходи од дивиденда од MKALKA101011; ALK	493	450
Приходи од дивиденда од MKGRNT101015; GRNT	255	184
Приходи од дивиденда од MKMTUR101018; MTUR	257	231
Приходи од дивиденда од MKONBA101012; OHB	21	-
Приходи од дивиденда од DE0005933931; DAXEX GT	4	-
Приходи од дивиденда од DE0002635307; SXXPIEX GT	378	335
Приходи од дивиденда од US78462F1030; SPY UP	283	191
Приходи од дивиденда од US78462F1030; VEU UP	402	267
Приходи од дивиденда од US78462F1030; SX5EEX GT	335	386
Приходи од дивиденда од US9229087690; VTI UP	281	193
Приходи од дивиденда од US4642876555; IWM UP	107	81
Приходи од дивиденда од US9229083632; VOO UP	279	120
Приходи од дивиденда од US9220428661 ; VPL UP	153	-
Приходи од дивиденда од US4642882405 ; ACWX UQ	226	-
Поврат на данок – SX5EEX GT и SXXPIEX GT	-	21
Вкупно	3.474	2.508

10 Реализирани добивки и загуби

	31.12.2016 во илјада МКД	31.12.2015 во илјада МКД
Реализирани добивки	207	57
Реализирани загуби	(606)	(265)
Вкупно	(399)	(208)

Реализирани добивки и загуби од:

Продажба на акции издадени од домашни акционерски друштва	-	(208)
Продажба на удели во странски отворени инвестициони фондови	(600)	-
Доспевање на обврзници во тргување	(6)	-
Реализирани добивки од камата и главница од државна обврзница	207	-
Вкупно	(399)	(208)

11 Расходи за посреднички провизии и останати трансакциони трошоци

Трошоците кои произлегуваат од продажба или купување на финансиски средства кои се класифицираат во портфолио за тргување директно се евидентирани како трошоци во Извештајот за работењето на Фондот во согласност со Правилникот за проценка на средствата на пензиските фондови.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

12 Нереализирани капитални добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност, нето

	31.12.2016 во илјада МКД	31.12.2015 во илјада МКД
Обични акции издадени од акционерски друштва	1.013	(381)
Државни обврзници	(715)	377
Удели во отворени инвестициски фондови	14.613	5.164
Вкупно	14.911	5.160

13 Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Фондот се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Фондот се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност.

Политиките на Фондот за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Фондот редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса. Управувањето со ризици го вршат вработените од секој сектор. Тие ги идентификуваат и проценуваат ризиците од финансирање во обемот на нивната работа и преку тесна соработка со цел навремено да дејствуваат.

13.1 Пазарни ризици

Фондот е изложен на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Фондот на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, ефектот од флукуација на пазарните цени на акциите и уделите во инвестициски фондови како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Друштвото за управување со средствата на Фондот утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Каматен ризик

Фондот е изложен на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и парични текови.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

13. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

13.1 Пазарни ризици (продолжение)

Табелата подолу ги анализира средствата и обврските на Фондот, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување на 31 декември 2016 година до договорниот датум на доспевање.

31 декември 2016 година	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Не каматон.	Фиксни каматни стапки	Вкупно
Средства							
Парични средства	11.079	-	-	-	-	-	11.079
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	178.872	279.794	458.666
Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	16.267	-	-	-	-	55.607	71.874
Останати средства на Фондот	-	-	-	-	295	-	295
Вкупно средства	27.346	-	-	-	179.167	335.401	541.914
Обврски							
Останати обврски	-	-	-	-	3.234	-	3.234
Вкупно обврски	-	-	-	-	3.234	-	3.234
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските	27.346	-	-	-	175.933	335.401	538.680

31 декември 2015 година							
Вкупно средства	12.415	-	-	-	137.246	248.734	398.395
Вкупно обврски	-	-	-	-	542	-	542
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските	12.415	-	-	-	136.704	248.734	397.853

Табелата подолу ја сумира ефективната каматна стапка на Фондот:

31 декември 2016 година	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	ГБП
Средства					
Парични средства	0,50%	(0,30%)	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	3,99%	4,37%	-	-	-
Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	2,88%	-	-	-	-
Останати средства на Фондот	-	-	-	-	-
Обврски					
Останати обврски	-	-	-	-	-
31 декември 2015 година					
Средства					
Парични средства	0,50%	(0,19%)	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	4,18%	4,51%	-	-	-
Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	4,46%	-	-	-	-
Обврски					
Останати обврски	-	-	-	-	-

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

13. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

13.1 Пазарни ризици (продолжение)

Валутен ризик

Фондот е изложен на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразува врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето позицијата на валутен ризик на Фондот на 31 декември (во илјади денари).

31 декември 2016 година	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	Останати	Вкупно
Средства						
Парични средства	11.079	-	-	-	-	11.079
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	64.867	268.628	125.171	-	-	458.666
Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	71.874	-	-	-	-	71.874
Останати средства на Фондот	139	18	138	-	-	295
Вкупно средства	147.959	268.646	125.309	-	-	541.914
Обврски						
Обврски	3.192	-	42	-	-	3.234
Вкупно обврски	3.192	-	42	-	-	3.234
Нето отворена билансна позиција	144.767	268.646	125.267	-	-	538.680

31 декември 2015 година	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	Останати	Вкупно
Вкупно средства	111.855	208.291	78.250	-	-	398.395
Вкупно обврски	517	-	26	-	-	543
Нето отворена билансна позиција	111.338	208.291	78.224	-	-	397.852

13.2 Ризик од ликвидност

Фондот е изложен на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд – Скопје
Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

13. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

13.2 Ризик од ликвидност (продолжение)

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Фондот, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на билансирање до договорниот датум на доспевање (во илјади денари).

31 декември 2016 година	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства					
Пари и депозити кај банки	11.079	-	-	-	11.079
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	181.856	28.105	88.566	160.139	458.666
Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	16.266	-	55.608	-	71.874
Останати средства на Фондот	295	-	-	-	295
Вкупно средства	209.496	28.105	144.174	160.139	541.914
Обврски	-	-	-	-	-
Останати обврски	3.234	-	-	-	3.234
Вкупно обврски	3.234	-	-	-	3.234
Нето ризик од ликвидност	206.262	28.105	144.174	160.139	538.680
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	206.262	234.367	378.541	538.680	

31 декември 2015 година					
Вкупно средства	155.284	20.474	116.589	106.049	398.395
Вкупно обврски	543	-	-	-	-
Нето ризик од ликвидност	154.741	20.474	116.589	106.049	397.853
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	154.741	175.215	291.803	397.853	

ПРИЛОЗИ

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

Табела 1 Извештај за структурата на инвестициите на Фондот

а) Акции

	Број на акции	Трошок на набавка по акција	Вкупен трошок на набавка	Вреднос т на акцијата на денот на известу в.	Вкупна вредно ст на денот на известу в.	% на издавачот	% од вредноста на средства на Фондот
Акции издадени во Република Македонија							
<i>Обични акции</i>	15.085		22.657		23.670		4,37%
MKALKA101011, ALK	2.144	5	11.674	5	11.550	0,15%	2,13%
MKGRNT101015, GRNT	11.470	-	5.620	1	6.653	0,37%	1,23%
MKMTUR101018, MTUR	1.241	4	4.778	4	4.590	0,27%	0,85%
MKONBA101012, ONB	230	3	585	4	877	0,05%	0,16%
<i>Приоритетни акции</i>	-		-	-	-	-	-
Вкупни инвестиции во акции издадени во Република Македонија	15.085	-	22.657	-	23.670	0,00%	4,37%
Акции издадени во земјите членки на Европската Унија и ОЕЦД							
<i>Обични акции</i>	-	-	-	-	-	-	-
Вкупни инвестиции во акции во земјите членки на Европската Унија и ОЕЦД	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно вложувања во акции	15.085		22.657		23.670	0,00%	4,37%

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

б) Обврзници

	Номинална вредност	Трошок на набавка	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на РМ		270.700	279.794		51,63%
MKMINF200D68 ; RMDEN06	0 EUR	0	0	0,00%	0,00%
MKMINF200D76 ; RMDEN07	0 EUR	0	0	0,00%	0,00%
MKMINF200D84 ; RMDEN08	0 EUR	0	0	0,00%	0,00%
MKMINF200D92 ; RMDEN09	0 EUR	0	0	0,00%	0,00%
MKMINF200DD2 ; RMDEN13	64.001 EUR	3.772	3.745	0,72%	0,69%
MKMINF200DEO ; RMDEN14	127.593 EUR	7.465	7.427	1,49%	1,37%
MKMINF200DF7 ; RMDEN15	1.130 EUR	64	65	0,01%	0,01%
MKMINF20G267 ; DO2012/02-0617dk	3.000.000 MKD	2.918	3.078	0,26%	0,57%
MKMINF20G333 ; DO2012/08-0817dk	1.850.000 MKD	1.785	1.883	0,73%	0,35%
MKMINF20G390 ; DO2012/14-1017dk	1.500.000 MKD	1.436	1.516	1,16%	0,28%
MKMINF20G408 ; DO2012/15-1117dk	2.200.000 MKD	2.102	2.219	0,70%	0,41%
MKMINF20G416 ; DO2012/16-1117dk	1.900.000 MKD	1.813	1.914	3,34%	0,35%
MKMINF20G424 ; DO2012/17-1117dk	2.300.000 MKD	2.190	2.313	0,46%	0,43%
MKMINF20G481 ; DO2013/02-0118dk	9.000.000 MKD	9.002	9.471	0,39%	1,75%
MKMINF20G572; DO2013/10-0418dk	4.800.000 MKD	1.845	2.083	1,91%	0,38%
MKMINF20G556; DO2013/08-0318dk	2.000.000 MKD	4.876	4.969	1,89%	0,92%
MKMINF20G648; DO2013/17-0718dk	6.600.000 MKD	6.435	6.727	4,01%	1,24%
MKMINF20G705; DO2013/23-0718dk	850.000 MKD	827	865	0,50%	0,16%
MKMINF20G721; DO2013/25-0818dk	3.300.000 MKD	3.204	3.350	0,81%	0,62%
MKMINF20G754; DO2013/28-1018dk	1.650.000 MKD	1.595	1.668	0,38%	0,31%
MKMINF20G762; DO2013/29-1018dk	2.040.000 MKD	1.969	2.059	1,59%	0,38%
MKMINF20G788; DO2013/31-1118dk	3.970.000 MKD	3.813	3.989	1,63%	0,74%
MKMINF20G804; DO2013/33-1218dk	4.900.000 MKD	4.697	4.913	3,30%	0,91%
MKMINF20G820; DO2013/35-1218dk	3.200.000 MKD	3.052	3.193	1,03%	0,59%
MKMINF20G838; DO2014/01-0119dk	9.600.000 MKD	9.562	9.986	2,44%	1,84%
MKMINF20G887; DO2014/06-0219dk	8.130.000 MKD	8.058	8.417	2,84%	1,55%

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

MKMINF20G903; DO2014/08-0319dk	3.900.000 MKD	3.851	4.023	3,15%	0,74%
MKMINF20G929; DO2014/10-0524dk	3.700.000 MKD	3.966	4.108	3,92%	0,76%
MKMINF20G945; DO2014/12-0619dk	1.750.000 MKD	1.713	1.790	0,41%	0,33%
MKMINF20G960; DO2014/14-0619dk	2.500.000 MKD	2.443	2.553	1,34%	0,47%
MKMINF20G986; DO2014/16-0724dk	10.000.000 MKD	10.461	10.868	4,59%	2,01%
MKMINF20GA06; DO2014/18-0824dk	2.000.000 MKD	1.939	2.036	0,33%	0,38%
MKMINF20GA55; DO2014/23-1024	5.700.000 MKD	5.494	5.768	0,89%	1,06%
MKMINF20GA97; DO2014/27-1024	4.070.000 MKD	3.916	4.111	100,00%	0,76%
MKMINF20GC61; DO2015/04-0125dk	3.920.000 MKD	3.916	4.046	11,39%	0,75%
MKMINF20GD29; DO2015/10-0330dk	13.300.000 MKD	13.181	13.689	1,62%	2,53%
MKMINF20GD52; DO2015/13-0330dk	2.910.000 MKD	2.879	2.990	0,91%	0,55%
MKMINF20GD78; DO2015/15-0430dk	4.700.000 MKD	4.644	4.824	1,71%	0,89%
MKMINF20GD94; DO2015/17-0530dk	6.150.000 MKD	6.068	6.304	2,46%	1,16%
MKMINF20GE02; DO2015/18-0525dk	3.200.000 MKD	3.160	3.266	1,58%	0,60%
MKMINF20GE10; DO2015/19-0630dk	2.000.000 MKD	1.963	2.039	1,54%	0,38%
MKMINF20GE28; DO2015/20-0625	3.340.000 MKD	3.279	3.406	2,50%	0,63%
MKMINF20GE44; DO2015/22-0630dk	3.340.000 MKD	3.270	3.398	1,72%	0,63%
MKMINF20GE51; DO2015/23-0725	4.520.000 MKD	4.431	4.603	1,07%	0,85%
MKMINF20GE77; DO2015/25-0730dk	2.800.000 MKD	2.738	2.844	0,45%	0,52%
MKMINF20GF19; DO2015/29-0730dk	1.720.000 MKD	1.679	1.745	3,23%	0,32%
MKMINF20GF35; DO2015/31-0830dk	1.170.000 MKD	1.143	1.188	3,75%	0,22%
MKMINF20GF43; DO2015/32-0825	650.000 MKD	635	659	0,25%	0,12%
MKMINF20GF68; DO2015/34-0825	5.100.000 MKD	11.664	12.119	7,58%	2,24%
MKMINF20GG83; DO2015/46-1225dk	8.610.000 MKD	8.303	8.588	7,32%	1,58%
MKMINF20GG91; DO2016/01-0126dk	9.830.000 MKD	9.833	10.146	4,78%	1,87%
MKMINF20GH25; DO2016/04-0131dk	3.850.000 MKD	3.851	3.990	2,19%	0,74%
MKMINF20GH74; DO2016/07-0231dk	11.600.000 MKD	11.604	12.003	12,66%	2,21%
MKMINF20GI16; DO2016/11-0426dk	13.400.000 MKD	13.404	13.722	64,11%	2,53%
MKMINF20GI73; DO2016/17-0826	5.840.000 MKD	10.443	10.531	3,41%	1,94%
MKMINF20GI81; DO2016/18-0826dk	4.660.000 MKD	4.661	4.723	3,01%	0,87%

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

MKMINF20GJ15; DO2016/21-0931dk	5.600.000 MKD	5.602	5.664	1,88%	1,05%
MKMINF20GJ23; DO2016/22-0931dk	1.250.000 MKD	1.250	1.264	0,27%	0,23%
MKMINF20GJ31; DO2016/23-1031dk	7.050.000 MKD	7.052	7.114	4,70%	1,31%
MKMINF20GJ64; DO2016/26-1131dk	2.580.000 MKD	2.581	2.594	0,67%	0,48%
MKMINF20GJ80; DO2016/28-1231dk	5.950.000 MKD	5.952	5.972	1,28%	1,10%
MKMINF20GJ98; DO2016/29-1231dk	5.250.000 MKD	5.251	5.256	0,60%	0,97%
Вкупно инвестиции во обврзници издадени или гарантирани од Владата на РМ	-	270.700	279.794		51,63%
Вкупно инвестиции во обврзници	-	270.700	279.794		51,63%

в) Други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови

	Номинална вредност	Трошок на набавка	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Удели во отворени инвестициски фондови издадени во земјите членки на Европската Унија и ОЕЦД		140.590	155.202		28,64%
DE0005933931 ; DAXEX GT	1.551	9.073	9.572	0,00%	1,77%
DE0002635307 ; SXXPIEX GT	5.095	11.580	11.317	0,00%	2,09%
US78462F1030 ; SPY UP	1.779	20.514	23.194	0,00%	4,28%
US9220427754 ; VEU UP	7.830	18.985	20.177	0,00%	3,72%
DE0005933956 ; SX5EEX GT	4.495	9.163	9.142	0,00%	1,69%
US9229087690 ; VTI US	3.555	20.999	23.911	0,00%	4,41%
US4642876555 ; IWM UP	1.462	9.273	11.499	0,00%	2,12%
US9229083632 ; VOO UP	1.850	19.563	22.153	0,00%	4,09%
US4642882405; ACWX UQ	6.588	13.827	15.474	0,01%	2,86%
US9220428661; VPL UP	2.585	7.613	8.763	0,01%	1,62%
Вкупно удели во отворени инвестициски фондови издадени во земјите членки на Европската Унија и ОЕЦД	-	140.590	155.202	0,00%	28,64%
Вкупно инвестиции во други должнички инструмент и и удели во отворени инвестициски фондови	-	140.590	155.202	0,00%	28,64%

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

г) Пласмани и депозити

	Трошок за набавка	Вкупна вредност на денот на известување	% од вредноста на средствата на Фондот
Краткорочни депозити	16.263	16.266	3,00%
Долгорочни депозити	55.199	55.608	10,26%
Вкупно	71.462	71.874	13,26%

д) Структура на инвестициите на Фондот по видови на финансиски средства

	Вкупна вредност на денот на известувањето	% од вредноста на средствата на Фондот
Акции	23.670	4,37%
Обврзници и други долгорочни должнички хартии од вредност	279.794	51,63%
Краткорочни хартии од вредност	-	0,00%
Акции и удели во инвестициски фондови	155.202	28,64%
Парични средства	11.079	2,04%
Пласмани и депозити	71.874	13,26%
Останати средства	295	0,05%
Вкупно	541.914	100,00%

Табела 2 – Извештај за реализираните добивки и загуби на Фондот

Датум на продажба	Видови на хартии од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководствена вредност	Продажна цена	Реализирани добивки / (загуби)
	Обични акции издадени од Република Македонија	-	-	-	-
	Вкупно	-	-	-	-
	Обични акции издадени од странски компании и банки	-	-	-	-
	Вкупно	-	-	-	-
	Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Македонија	-	-	-	-
	Удели во странски отворени инвестициони фондови	-	-	-	(600)
20.06.2016	DE0005933956; SX5EEX GT	1.600	3.262	2.946	(316)
20.06.2016	DE0005933931; DAXEX GT	560	3.276	2.992	(284)
	Вкупно	-	-	-	(600)

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

Табела 3 – Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот

Датум на проценката	Видови на хартии од вредност	Трошок на набавка	Објективна вредност	Ревалориз. на хартиите од вредност	Нереализирани добивки / (загуби)	Нето курсни разлики	Аморт. за диск./премии кои досп. на ф.дат.	Загуба поради оштетување
31.12.16	Обични акции издадени во РМ							
	MKALKA101011, ALK	11.674	11.550	-	(124)	-	-	-
	MKGRNT101015, GRNT	5.620	6.653	-	1.033	-	-	-
	MKMTUR101018, MTUR	4.778	4.590	-	(188)	-	-	-
	MKONBA101012, ONB	585	877	-	292	-	-	-
	Вкупно	22.657	23.670	-	1.013	-	-	-
31.12.16	Приоритетни акции издадени во РМ	-	-	-	-	-	-	-
	Вкупно	-	-	-	-	-	-	-
31.12.16	Обврзници издадени и/или гарантирани од Владата на РМ							
	MKMINF200D68 ; RMDEN06	-	-	-	-	-	-	-
	MKMINF200D76 ; RMDEN07	-	-	-	-	-	-	-
	MKMINF200D84 ; RMDEN08	-	-	-	-	-	-	-
	MKMINF200D92 ; RMDEN09	-	-	-	-	-	-	-
	MKMINF200DD2 ; RMDEN13	3.772	3.745	-	(111)	-	83	-
	MKMINF200DE0 ; RMDEN14	7.465	7.427	-	(203)	-	165	-
	MKMINF200DF7 ; RMDEN15	64	65	-	1	-	1	-
	MKMINF20G267 ; DO2012/02-0617dk	2.918	3.078	-	(6)	-	165	-
	MKMINF20G333 ; DO2012/08-0817dk	1.785	1.883	-	(3)	-	102	-
	MKMINF20G390 ; DO2012/14-1017dk	1.436	1.516	-	(3)	-	82	-
	MKMINF20G408 ; DO2012/15-1117dk	2.102	2.219	-	(4)	-	121	-
	MKMINF20G416 ; DO2012/16-1117dk	1.813	1.914	-	(4)	-	104	-
	MKMINF20G424 ; DO2012/17-1117dk	2.190	2.313	-	(4)	-	127	-
	MKMINF20G481 ; DO2013/02-0118dk	9.002	9.471	-	(17)	-	486	-
	MKMINF20G572 ; DO2013/10-0418dk	1.845	2.083	-	(9)	-	247	-
	MKMINF20G556 ; DO2013/08-0318dk	4.876	4.969	-	(4)	-	97	-
	MKMINF20G648 ; DO2013/17-0718dk	6.435	6.727	-	(12)	-	304	-
	MKMINF20G705 ; DO2013/23-0718dk	827	865	-	(2)	-	39	-
	MKMINF20G721 ; DO2013/25-0818dk	3.204	3.350	-	(6)	-	152	-
	MKMINF20G754 ; DO2013/28-1018dk	1.595	1.668	-	(3)	-	76	-

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

MKMINF20G762; DO2013/29-1018dk	1.969	2.059	-	(4)	-	94	-
MKMINF20G788; DO2013/31-1118dk	3.813	3.989	-	(7)	-	183	-
MKMINF20G804; DO2013/33-1218dk	4.697	4.913	-	(9)	-	225	-
MKMINF20G820; DO2013/35-1218dk	3.052	3.193	-	(6)	-	147	-
MKMINF20G838; DO2014/01-0119dk	9.562	9.986	-	(18)	-	441	-
MKMINF20G887; DO2014/06-0219dk	8.058	8.417	-	(15)	-	374	-
MKMINF20G903; DO2014/08-0319dk	3.851	4.023	-	(7)	-	179	-
MKMINF20G929; DO2014/10-0524dk	3.966	4.108	-	(7)	-	150	-
MKMINF20G945; DO2014/12-0619dk	1.713	1.790	-	(3)	-	80	-
MKMINF20G960; DO2014/14-0619dk	2.443	2.553	-	(5)	-	115	-
MKMINF20G986; DO2014/16-0724dk	10.461	10.868	-	(20)	-	426	-
MKMINF20GA06; DO2014/18-0824dk	1.939	2.036	-	(4)	-	100	-
MKMINF20GA55; DO2014/23-1024	5.494	5.768	-	-	-	274	-
MKMINF20GA97; DO2014/27-1024	3.916	4.111	-	-	-	196	-
MKMINF20GC61; DO2015/04-0125dk	3.916	4.046	-	(7)	-	138	-
MKMINF20GD29; DO2015/10-0330dk	13.181	13.689	-	(25)	-	532	-
MKMINF20GD52; DO2015/13-0330dk	2.879	2.990	-	(5)	-	116	-
MKMINF20GD78; DO2015/15-0430dk	4.644	4.824	-	(9)	-	188	-
MKMINF20GD94; DO2015/17-0530dk	6.068	6.304	-	(11)	-	247	-
MKMINF20GE02; DO2015/18-0525dk	3.160	3.266	-	(6)	-	112	-
MKMINF20GE10; DO2015/19-0630dk	1.963	2.039	-	(4)	-	80	-
MKMINF20GE28; DO2015/20-0625	3.279	3.406	-	-	-	127	-
MKMINF20GE44; DO2015/22-0630dk	3.270	3.398	-	(6)	-	134	-
MKMINF20GE51; DO2015/23-0725	4.431	4.603	-	-	-	172	-
MKMINF20GE77; DO2015/25-0730dk	2.738	2.844	-	(5)	-	112	-
MKMINF20GF19; DO2015/29-0730dk	1.679	1.745	-	(3)	-	69	-
MKMINF20GF35; DO2015/31-0830dk	1.143	1.188	-	(2)	-	47	-
MKMINF20GF43; DO2015/32-0825	635	659	-	-	-	25	-
MKMINF20GF68; DO2015/34-0825	11.664	12.119	-	-	-	455	-
MKMINF20GG83; DO2015/46-1225dk	8.303	8.588	-	(16)	-	301	-
MKMINF20GG91; DO2016/01-0126dk	9.833	10.146	-	(17)	-	330	-

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016 година

	MKMINF20GH25; DO2016/04-0131dk	3.851	3.990	-	(14)	-	152	-
	MKMINF20GH74; DO2016/07-0231dk	11.604	12.003	-	(40)	-	440	-
	MKMINF20GI16; DO2016/11-0426dk	13.404	13.722	-	(43)	-	361	-
	MKMINF20GI73; DO2016/17-0826	10.443	10.531	-	-	-	87	-
	MKMINF20GI81; DO2016/18-0826dk	4.661	4.723	-	(1)	-	63	-
	MKMINF20GI15; DO2016/21-0931dk	5.602	5.664	-	(2)	-	65	-
	MKMINF20GI23; DO2016/22-0931dk	1.250	1.264	-	-	-	13	-
	MKMINF20GI31; DO2016/23-1031dk	7.052	7.114	-	(1)	-	64	-
	MKMINF20GI64; DO2016/26-1131dk	2.581	2.594	-	(4)	-	17	-
	MKMINF20GI80; DO2016/28-1231dk	5.952	5.972	-	0	-	21	-
	MKMINF20GI98; DO2016/29-1231dk	5.251	5.256	-	0	-	5	-
	Вкупно	270.700	279.794	-	(714)	-	9.808	-
31.12.16	Удели во странски отворени инвестициски фондови							
	DE0005933931; DAXEX GT	9.073	9.572	-	499	-	-	-
	DE0002635307; SXXPIEX GT	11.580	11.317	-	(263)	-	-	-
	US78462F1030; SPY UP	20.514	23.194	-	2.680	-	-	-
	US9220427754; VEU UP	18.985	20.177	-	1.192	-	-	-
	DE0005933956; SX5EEX GT	9.163	9.142	-	(21)	-	-	-
	US9229087690; VTI UP	20.999	23.911	-	2.912	-	-	-
	US4642876555; IWM UP	9.273	11.499	-	2.226	-	-	-
	US9229083632; VOO UP	19.563	22.153	-	2.590	-	-	-
	US4642882405; ACWX UQ	13.827	15.474	-	1.647	-	-	-
	US9220428661; VPL UP	7.613	8.763	-	1.150	-	-	-
	Вкупно	140.590	155.202	-	14.613	-	-	-
	Вкупно нереализирани добивки/ (загуби)		458.666	-	14.911	-	9.808	-